

tænkelse er ved at lade den skolepligtige Alder begynde allerede med det fulde 6te Aar, en Udvidelse, der vel ikke i Betydning svarer til den i Lovforslaget optagne, men som dog ved at bringe Børnene tidligere igjennem de første Døvelser vil give noget mere Rum for den følgende Undervisning. Madvig, med hvem i dette Punkt Saffner forener sig, vover dog ikke at paalægge Børn i en Alder, i hvilken den legemlige Udvikling og Kraft ofte endnu er langt tilbage, en tvungen Skolegang. Flertallet (af 6) har dernæst troet, at den Udigt til tidligere Udskrivning, der ved Lov af 2den Mai 1855 gives de flinkere Børn, kan og bør indskrænkes til $\frac{1}{2}$ Aar, saaledes at det andet Halvaar beholdes til den bedre Befæstelse og Udvidelse af Kundskaben, hvortil just disse Børn egne sig. Naar hertil føies, at Udvalget iftedesfor de fra Loven af 2den Mai 1855 hentebe Ord „det Maal, . . . hvortil Skolen bør føre Børnene,“ hvilke synes at give en altfor ubestemt Grændse, har sat det i Skolerne opnaaede Gjenemsnitmaal, der ved en Sammenligning nogenlunde kan udfindes, og at Udvalget ligeledes foreslaar udtryffeligt at betegne § 3 og 4 i Loven af 2den Mai 1855, der ere ændrede og erstattede ved de her foreslaaede Bestemmelser, som ophævede, er hermed gjort Rede for Ændringerne i § 1, svarende en ved Ændringerne foranlediget ringe Omflytning.

II.

Udvalget har troet, at den Oprettelse af Skoler for smaa Børn (Pogeskoler), hvortil baade i den tidligere Lovgivning og i det foreliggende Udkast (§ 6) hentydes, bør optages som et fast og bestemt Led i Skolevesenet, og har søgt at sammenfatte de nødvendige Grundtræk for disse Skolers Indretning i en ny Paragraf, der indstyttes som den første i andet Afsnit. Navnlige har man antaget det nødvendigt for at forebygge Misbrug at sætte en Grændse for Børnens Forbliven i denne lavere og med ringere Midler udstyrede Skole. Madvig frygter for, at Sogneraadet paa enkelte Steder af Hensyn til Betalingen eller af ilde anbragt Medlidenskab kunde lade sig nøie med altfor ringe Kræfter til at give Undervisningen uden at finde bestemt Modstand nok hos Skolekommissionens Nærhed, og han anser derfor et Tillæg til Paragrafen, der giver Skoleinspektøren Besvielse til at raade Bod herpaa, for aldeles nødvendigt.

Lovforslagets § 2 indeholder Bestemmelse for Undervisningstidens Omfang i Kjøbstædernes almindelige Borger-skoler (Fristkoler). Udvalgets Flertal antager, at man efter Forholdene i Kjøbstædernes, hvor Skoleveien ingen Betydning har, kan, og for at tilveiebringe en fyldigere Undervisning, bør gaa noget videre end Udkastet, og foreslaar at udvide Tiden med en Time daglig baade for de høiere og lavere Klasser (indtil 30 og 24).

Men naar saaledes Undervisningen i den almindelige Borger-skole ikke lidet forstærkes og Byernes Udgifter til denne Skole betydelig forøges, kan og bør der efter Flertallets Mening paa den anden Side ske en Lettelse og Indskrænkning i (efter Besæns Mening fuld Fristagelse for) Kjøbstædernes almindelige Forpligtelse til at opretholde Betalings- og Realskoler, hvilke Skoler nu paa mange eller de fleste Steder paa Grund af Betalingens lave Ansættelse, hvorved de kun ufuldstændig svare til det første Navn, foraarsage en efter Antallet af Børnene usforholdsmæssig stor Del af Byens Skoleudgift. Men da Betydningen af disse særlige Skoler og hele Forholdet stiller sig forskjelligt i de forskjellige Byer efter disse Størrelse og Vilkaar, og da der tillige er Grund til at tage Hensyn til, hvilken anden Særlighed til udvidet Undervisning der gives i Byen, har man gjort Ophøret af Forpligtelsen afhængigt af Undervisningsministerens Samtykke. I Henshold hertil har Flertallet foreslaaet Paragrafen ændret. Drejning og Madvig antage, at i de større Byer Betalings- eller Realskoler aldrig bør bortfalde, uden at der paa anden Maade gives Adgang til en fyldigere og videre gaaende Undervisning end den, som selv den efter Forslaget udvidede Fristkole kan give, og have derfor foreslaaet en Tilføielse, der foreskriver Ministeren at kræve en saadan Erstatning for de Betalings-skoler, der nedlægges, medens der for Resten gives al Frihed til at tage Hensyn til Forholdene.

I Udkastets § 3, der ordner Skolegangen i Landsby-skolerne, foreslaar Flertallet den Forandring, at den for øverste Klasse foreskrevne 1 hel eller 2 halve Dages ugentlige Skolegang i Sommerhalvaaret bortfalder, idet man gaar ud fra, at en saa ringe Skolegang dog vil være til Lidet Nytte, medens den vil medføre næsten samme Hindring for Børnens Benyttelse til forskjelligt i Sommeren foresaldende Arbejde og den derpaa bevende Lettelse for Forældrene i Børnens Underhold som en mere udstrakt Skolegang, idet Arbeidsgiverne ville bruge Børnet hver Dag, hvorfor det ogsaa kan forudses, at Bestemmelsen i meget høi Grad vil blive gjort uirksom derved, at Arbeidsgiverne for at beholde Børnene eller Forældrene for ikke at tabe Børnens Fortjeneste og Underhold ved Arbeidet ville betale Mulkterne, der for Forsømmelsen af den ene Dag i ikke mange Uger ikke kunne sættes meget høit, selv om ikke Frieri endmere indskrænkede denne Skolegangstid. Medens Madvig i dette Punkt kun modsværende giver efter for de med Forholdene paa Landet mere bekendte Medlemmers Foresstillinger, har Wi chfeldt slet ikke kunnet forson sig med en Ordning, hvorved Børnene i øverste Klasse i et Halvaar eller mindst 5 Maaneder blive ganske uden Undervisning og udsættes for at glemme det Meste af den Kundskab og Færdighed, de have naaet. Han tilraader altsaa at forfaste Ændringen.

Sele Udvalget tror, at Forholdene paa de